

Gyümölcsöző kapcsolat

A Takarékcsoport szoros, rugalmas kapcsolatot alakított ki az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvánnyal, többször részletekbe menően egyeztetjük, hogy miként lehet egy adott hitelezési ügyletet megoldani - hangsúlyozza Egerszegi Ádám, a Takarékbank alelnöke, vezérigazgató-helyettese. Az egyedi ügyleteken túl - egyedi termék megállapodások megkötésével - számos takarékhitelkonstrukció mögött áll az Alapítvány készfizető kezessége.

Milyen stratégiai célt tűzött ki maga elé a Takarékcsoport a kis- és középvállalkozói (kkv), illetve az agrárszektorral kapcsolatban?

A Takarékcsoport stratégiájában eddig is kiemelt fontosságú ágazat volt az agrárium. Hitelállományunkban a mezőgazdaság a bankszektor átlagához képest többszörösen felülreprezentált. A 2017-ben elfogadott agrárstratégiánk szerint a következő években e piaci részesedésünket tovább kívánjuk növelni, míg az élelmiszeriparban a jelenlegi néhány százalékról szeretnénk feljebb lépni, bekerülni a közepes nagyságú piaci szereplők közé. Az egyéni és családi gazdálkodók esetében a piacvezető szerep megtartására, illetve a részesedésünk növelésére törekszünk, míg a közép- és nagyüzemek esetében jóval intenzívebb akvizíciós munka szükséges. Felállítottuk a központi agrárigazgatóságunkat, amely a takarékokkal együttműködésben a meglévő és a megcélzott ügyfélbázis proaktív megkeresése, az agrártermék-fejlesztési tevékenység fókuszálása és központi elemzési háttértámogatás révén segíti elő a stratégia megvalósítását. Összességében tehát elmondható, hogy az eddig is kiemelt agrárterület tovább erősödik a Takarékcsoporton belül.

Hogyan ítéli meg a hazai kkv-k, illetve az agrárszektor finanszírozásának lehetőségeit?

A hazai kkv-k döntő hányada mikroállalkozás. A kkv-szektorban foglalkoztatottak aránya közel

70 százalék. Magyarországon a gyors növekedésű cégek aránya magas, ugyanakkor a kkv-szektor egészében az innovatív készségek nem túl jók. A digitalizáció óriási kihívás a gazdaságban, de egyben kitörési pontot is jelenthet a kkv-k-nak. Mindezek jelentős feladatot rónak az intézményrendszerre, és magára a bankszektorra is, hogy jelentős mértékben és megfelelő konstrukciókkal tudja támogatni a kkv-szektorát. Átfogó cél a külső finanszírozási forráshoz való hozzáférés javítása. Az elmúlt időszakban komoly probléma volt a technológia-fejlesztés és a munkaerő kérdése. Jelentős mértékű képzésre és oktatásra van szükség, elsősorban a kkv-menedzsment és -tulajdonosok részére. A kkv-k működése, főleg vidéken, sok esetben egyetlen emberre, méghozzá a tulajdonosra és az ő szaktudására épül. Jellemzően pénzügyi szaktudással rendelkező belső vezető nem támogatja e vállalkozásokat, ezt általában egy mérlegképes könyvelő alkalmazásával oldják meg, sok esetben kiszervezve. Az a pénzügyi kultúra, amely tőlünk nyugatabbra már rendelkezésre áll, még mindig nincs meg megfelelő mértékben a hazai kkv-szektorban. Ezáltal jelenleg e vállalkozások banki minősítése is nehezebb. A Takarékcsoport szerepe a probléma megoldásában leginkább a kiépített személyes kapcsolatrendszerre, a meglévő információs bázisra épül. A jelenlegi általános forrásbőség miatt az egész bankszektor aktív hitelezési tevékenység jellemzi.

„egyre több a hitelképes
agrárállalkozás”
Egerszegi Ádám

2

A kkv-szektor finanszírozására majdnem minden bank stratégiai célként tekint. A vállalkozói szektor hitelezési feltételeinek enyhülése 2015 óta folyamatos, gyakorlatilag attól kezdve gyorsuló ütemben nő a kkv-szektor hitelállománya. Számos kedvezményes, támogatott finanszírozási konstrukció, program áll a kkv-szektor rendelkezésére, melyek mértéke a közeljövőben valószínűleg csak bővülni fog.

A hazai vállalati szektor egészében jól látható folyamat, hogy bár a hitelállomány növekszik, a betétállomány ennél is jobban, ami a gazdasági növekedés mellett elsősorban az uniós támogatásoknak köszönhető. Ez a folyamat hatványozottan érezhető a mezőgazdaságban, hiszen fajlagosan ez a legerősebben támogatott terület. Ráadásul az elmúlt évben a mezőgazdasági vállalkozások eredménye a támogatások kiszűrésével is érezhetően nőtt, ha úgy tetszik, hatékonyabbá vált a működésük. Mindez banki, finanszírozási szempontból egyrészt örvendetes, hiszen egyre több a hitelképes agrárvállalkozás és a csőddráta olyan alacsony, hogy a szándékos csalásos esetektől eltekintve már szinte nagyítóval kell keresni a komoly bajba került mezőgazdasági vállalkozásokat. Másrészt a bankok dolga ezáltal nehezebbé is vált, mivel a verseny erősödik, már régóta a finanszírozók harcolnak az ügyfelekért és nem fordítva. Ráadásul számos agrárvállalkozásnak egyszerűen már nincs is szüksége sem banki, sem integrátori finanszírozásra.

Éppen emiatt kétoldalúnak gondolom a jelenlegi alacsony kamatszint megítélését is. Természetesen az alacsony kamatszint mellett a marzs, a banki jövedelem is kisebb, ugyanakkor éppen ez lehet az a tényező, ami miatt egyáltalán még növekszik az állomány, lehet új hiteleket kihelyezni.

A kkv-k jelenleg akár 2,5-3 százalékos kamattal mellett is finanszírozáshoz juthatnak, ez a hitelkereslet fennmaradását erősíti. Az agráriumban tevékenykedő vállalkozások finanszírozására több bank is nagy fókuszot helyezett az elmúlt időszakban. Látható ugyanakkor az is, hogy a kiélezett banki verseny a 600 hektárt meghaladó üzemméretű vállalkozásokért folyik, az ennél kisebb méretű kis- és közepes üzemek számára a bankok kevésbé kínálnak megfelelő megoldásokat.

Pont ez az a terület, ahol a Takarékné Csoport kiemelt szerepet kap, mivel ebben az ügyfélszégmensben nagyon jó gyakorlati tapasztalatokkal rendelkezünk.

A mezőgazdaság és az élelmiszeripar összetett hitelállománya félévkor az MNB adatai alapján 1083,7 milliárd forint volt, ami 5-6 százalékos éves szintű növekedést jelent, vagyis a piac egésze egyelőre növekszik. Az év második felében és 2019-ben a vidékfejlesztési program finanszírozása adhat további lendületet, amiben a Takarékné Csoport is aktívan részt vesz a termékeivel.

Milyen szerepet tölt be a Takarékné Csoport az agráragazat finanszírozási igényeinek kiszolgálásában?

A Takarékné Csoport hagyományosan megkülönböztetett jelentőségű partnerekként tekint a mikro-, kis- és közepes vállalkozásokra, mindenekelőtt a vidéki és agrárcégekhez. A kisebb piaci szereplők, egyéni vállalkozói formában működő gazdálkodók körében a Takarékné Csoport piacvezető, 33 százalékos részesedéssel. A 600 hektáros üzemméretnél kisebb agrárvállalkozások finanszírozási igényei öt termékcsoporthal jól lefedhetőek, ezek a következők: likviditást javító folyószámlahitel (például Agrár Széchenyi Kártya, Gazdahitel, Takarékné Agrárlízing és Géphitel), termőföldvásárlás-finanszírozási termék, telephely- és egyéb fejlesztést finanszírozó beruházási hitel, mezőgazdasági támogatást előfinanszírozó konstrukció. A 600 hektárosnál nagyobb mezőgazdasági vállalkozások, valamint az élelmiszeripar finanszírozási igényeire e termékek részben alkalmasak, esetükben viszont jellemzőbbek az egyéni finanszírozási megoldások, akár exportfinanszírozási vagy faktorálási konstrukciók.

Melyek az agrárhitelezési politika főbb jellemzői?

A mezőgazdasági szektort finanszírozó bankok előtt álló jelentős kihívásnak a több, különböző formában működő vállalkozásból álló ügyfélcsoportok (családi holdingok) megfelelő kezelését tartjuk. Tipikus működési forma a gazdasági társaság és a szorosan mellette működő őstermelők, egyéni vállalkozók. A sikeres agrárfinanszírozási politika e csoportokat összességében kezeli és értékeli. Továbbá a Takarékné Csoport agrárhitelezési tevékenysége során az agrárügyfelek kezelése során nem termék-, hanem ügyfél-, illetve ügyfélcsoport-alapú megközelítést alkalmazunk. Nem fedezeti, hanem elsősorban cash-flow, adósságszolgálati potenciál alapján értékeli az ügyfeleket. Nagyobb ügyfélméret esetében egy komplex agrár-szempontrendszer alapján pozícionáljuk az ügyfelet a saját ágazatán belül, így egyetlen ágazatot sem zárunk ki a finanszírozásból, de mindegyikben a hosszú távú nyerteseket/túlélőket keressük.

Az agrárvállalkozások finanszírozását milyen banki megoldásokkal segítik?

A Takarékné Agrár Igazgatóság 2017 őszi megalakulását követően számos eszközt vezetett be annak érdekében, hogy hatékonyabbá tegye az agrárvállalkozások finanszírozását. Felállítottunk egy agrárszakértői hálózatot, akik a telephelyen történő látogatás során mérik fel az ügyfelek igényeit, javaslatot tesznek az azoknak leginkább megfelelő finanszírozási struktúrára, valamint agrárszakmailag is felméri az adott vállalkozást, ezáltal segítik a pénzügyi beszámoló mögött álló agrártevékenység jobb banki megértését. A bank központjában egy agrárrelemezői csapat dolgozik, akik az egyes ügyfelek jobb kockázati megítélését segítik el,

értékelik az agrárvállalkozásokat azok természetes adatai és termelékenységük mutatói alapján, valamint megbecsülik a fenntartható eredménypotenciált. Ezentúl bevezettünk egy értékelési modellt, amely az agrárvállalkozások adósságszolgálati teljesítőképességének értékelésében segít. Az egyedi ügyleteken túl az agráriumban számunkra testreszabott konstrukciókat is kínálunk mind számlavezetés, mind hitelezés és egyéb banki szolgáltatások terén. Népszerű a hitelezésben a rendszeres támogatások előfinanszírozása, ahol a támogatott jogcímeiket teljeskörűen, magas arányban, akár tárgyi fedezet nélkül megelőlegezzük az agrárvállalkozásoknak, még az egységes kérelem benyújtása előtt. Igen kedvelt ügyfeleink körében a Vidékfejlesztési Programhoz kapcsolódó komplex termékcsomagunk, mely által az előlegelhívási garanciától és támogatás-előfinanszírozástól a beruházási hitelen át, a beruházás működtetésére fordítható forgóeszközhitel nyújtásáig megoldást kínálunk a nyertes pályázók számára. Természetesen a fentiekben túl kínálunk a mezőgazdasági vállalkozások számára kedvezményes számlacsomagot, folyószámlahitelt, közraktári finanszírozást, beruházási hitelt, és egyedi igényeket is kiszolgálunk, valamint - piacvezetőként - részt veszünk az Agrár Széchenyi Kártya forgalmazásában is.

Mi a célja és hogyan működik a Takarékné Csoport és az Alapítvány közötti együttműködés? Hogyan veszik igénybe az alapítványi kezességet?

Sajnos, a garanciaintézmények nem kapnak jelentős publicitást, pedig pont a kkv-k esetében van nagy hangsúly a konstrukciónak. Nagymértékben tudja támogatni az egyébként kockázatosabb, vagy nehezebb hitelbírálaton áteső ügyleteket. Az alapítványi részvétellel számos agrár- és vidékfejlesztéshez kapcsolódó hitelintézeti kkv-finanszírozás válik lehetővé. Az Alapítvánnyal szoros, rugalmas kapcsolatot alakítottunk ki, többször részletekbe menően egyeztetjük, hogy minként lehet egy adott hitelezési ügyletet megoldani. Az egyedi ügyleteken túl számos takarékné hitelkonstrukció mögött áll az Alapítvány készítménye egyedi termékmegállapodás megkötésével.

Milyen további terveik vannak?

Szeretnénk a prémium szolgáltatásokat és az ország piacvezető farm-menedzsment rendszerének szolgáltatásait egy számlacsomagba integrálni. Folytatjuk a mezőgazdasági termékkínálat frissítését egy földvásárlási hitelkeret kifejlesztésével. Tovább erősítjük az agrárkompetencia központunkat, hogy ne csak finanszírozóként, pénzügyi partnerként, hanem tanácsadóként is az agrárügyfeleink rendelkezésére tudjunk állni. Végül, de nem utolsósorban cél a folyamatok áramvonalasítása és egységesítése, a döntési és szerződéskötési idő rövidítése is. Ezen intézkedések együttesen járhatnak hozzá, hogy tovább növeljük az agrárpiacon részesedésünket.

Alapítványi kezességvállalás szerepe a mezőgazdasági versenyképesség növelésében

A hazai agrárpolitika hatékonyságnövelésre és a beruházások ösztönzésére irányuló törekvéseit az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kezességvállalási tevékenysége is segíti. Az agrárvállalkozások kedvezményes finanszírozása érdekében az alapítvány feladata, hogy stabil pénzügyi biztosítékként álljon rendelkezésre az olyan mikro-, kis- és közepes vállalkozók számára, amelyek a mezőgazdaság területén működnek vagy tevékenységük a vidéki térséghez kapcsolódik.

Emellett az agráragazatban további kockázatokkal is számolni kell, például a szélsőséges időjárási körülményekkel, valamint a világpiaci árak ingadozása okozta jövedelemkieséssel. Ez utóbbiak miatt is szükség van az AVHGA agrárfinanszírozást stabilizáló kezességvállaló szerepére.

AZ AVHGA és az Európai Beruházási Alap (EIF) között két évvel ezelőtt létrejött COSME viszontgarancia megállapodás tovább bővíti a gazdálkodók biztonságos finanszírozásának lehetőségeit. Az EIF által az AVHGA számára biztosított viszontgarancia ugyanis kiváltja a hazai költségvetési viszontgaranciát. Ez egyfelől a magyar költségvetés számára akár 2 milliárd forint megtakarítást eredményez, másfelől a konstrukció keretében kötött ügyletek nem minősülnek állami támogatásnak. Így ez a kezesség nem terheli a vállalkozások uniós szabályok szerinti agrár de minimis támogatási keretét. Egyúttal az is lehetővé válik, hogy a vállalkozások további kedvezményes hitelprogramban vegyenek részt, olcsó forráshoz jussanak, kedvezőbb hitelkondíciót érjenek el.

Az adatok tanúsága szerint az alapítvány kezességgel biztosított teljes hitelállománya az utóbbi öt évben több mint háromszorosára nőtt. Az ügyletek csaknem fele a mezőgazdasági egyéni gazdaságok hiteleihez kapcsolódik. A 2018. évben beérkezett kezességi kérelmek 85 százalékát is a mikrovállalkozások igényelték. A COSME program keretében az AVHGA eddig több mint 1000 ügyletnek adott kezességet, közel 20 milliárd forint hitelösszeghez.

Ezek a gazdálkodók más úton nem, vagy csak kedvezőtlenebb feltételekkel jutottak volna hitelhez, mivel kimerült az agrár de minimis támogatási keretük, vagy éppen a COSME konstrukció gyorsasága segítette finanszírozáshoz őket. Az alapítvány több banki partnerénél bevezetett portfólió kezességvállalás keretében ugyanis, a bank egymaga dönthet a kezesség bevonásáról, ami jelentősen gyorsítja a kezességigénylés folyamatát, hiszen nincs szükség az alapítvány külön egyedi jóváhagyására.

Merész váltás – komoly siker

A sertésenyésztés mindig kockázatos tevékenység volt, hiszen az árakat a tenyésztő üzemek nem tudják befolyásolni, másik oldalon pedig a költségek is gyorsan változnak, például időjárástól, takarmányáraktól, de például magától a sertésstartók gondolkodásától is függenek. Az ember szemlélete itt erősebben befolyásolja az eredményeket, egyetlen rossz döntés csődbe viheti az ágazatot, míg egy másféle gondolkodásmód soha nem látott eredményeket hozhat. Ez utóbbira adott példát a karcagi Pigomix Kft.

Már a kezdetek kezdetén jellemző volt az a szóban forgó szokásostól eltérő gondolkodásmód, amiről Németh Sándor ügyvezető igazgató a következőket mondta.

– Nem akarok nagyon a múltba visszamenni, de azt mindenféleképpen kiemelném, hogy az akkor szokásostól eltérő módon gondolkodtunk, és ez a gondolkodásmód később is meghatározta a döntéseinket, nagyban hozzájárulva ahhoz, hogy talpon maradtunk, s eredményesen gazdálkodtunk. Jogutód termelőszövetkezet volt ez a gazdasági vállalkozás. Akkor, amikor mindenki szétszedte a közös gazdaságokat, igyekeztek kivenni mindent

a közös vagyonból, mi ellenkezőleg cselekedtünk: együtt maradtunk, s nem termelőszövetkezeti formában, hanem gazdasági társaságként kezdtük üzemeltetni a korábbi téves-üzemegységeket. Négy gazdasági társaság jött létre. Szabadon választottak az emberek, ki melyiken látja biztosabbnak a befektetését. Nehéz döntés volt és komoly kockázat, hiszen a szövetkezettől jelentős tartozást is át kellett vennünk.

– Nekünk az volt a célunk, hogy egy működőképes egységet alakítsunk ki úgy, hogy az akkori ezerkocsás telepet takarmánykeverővel, a ránk eső vagyonnal és földterülettel megtartsuk. Miután megalapítottuk a társaságokat, a következő lépés az volt, hogy reorganizációs hitellel a szövetkezeti vagyont kivásároljuk. Ezzel az volt a célunk, hogy társasági formában tudjon működni az állattenyésztés, a vágóhídi projekt, az állatkereskedelem, a takarmánykereskedelem és a növénytermesztés. A gazdasági feltétele-

ket az OTP Bank által nyújtott reorganizációs hitel teremtette meg az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány közreműködésével. Ez utóbbi nélkül nem tudtunk volna elindulni, hiszen nem volt hitelfedezet. Gondoljunk csak bele, hogy az egész telepi vagyon öt millió forint volt, s a fő tevékenység, a sertésenyésztés folyamatos válsággal küzdött. Ennek ismeretében értékelhetjük a garanciaszervezet jelentőségét. Mindez 1993-94 során történt, azóta is kiváló a kapcsolatunk az OTP Bankkal.

Közismert tény, hogy a hasonló vállalkozások közül több nem vészelte át a sertésválságok sorát, az állatárak folyamatos hullámzását. Önöknek ez hogyan sikerült? – kérdeztük az ügyvezetőtől.

– Működésünk negyedszázados évfordulóját ünnepeltük az idei év januárjában. Visszatekintve azt mondhatom, hogy voltak útelágazások, meghatározó döntések, és bizony voltak olyan nehéz szakaszok, amikor sokan feladták ezt a tevékenységet, mi azon kevesek közé tartozunk, akik mindig meg tudták újítani a sertésenyésztést. Nálunk is volt olyan helyzet, amikor már-már abba akartuk hagyni, aztán mindig kilábalunk valahogy. Nem csak a piaci helyzet változása hozott javulást, hanem a jobb megoldások folyamatos keresése: ha kellett a genetikán változtattunk, takarmányt váltottunk, technológiát korszerűsítettünk, a beszállító partnereket is igyekeztünk a céljainknak megfelelően kiválasztani, ha kellett más partnerekkel kezdtünk dolgozni. Mindez a szakmai információk folyamatos nyomon követésének, elemzésének és a jó partneri kapcsolatoknak volt köszönhető. Egyszer egy olyan mélyponton voltunk, amikor arról kellett dönteni, hogy eladjuk a vállalkozást, vagy találunk olyan megoldást, ami tartós biztonságot ad, és itt a „tartós” szóra helyezem a hangsúlyt. Azt már tudtuk, hogy kocánként 9-10 malaccal nem tudjuk biztosítani a gazdaságos termelést. Mivel a malacárakat, vagyis az árbevétel nem mi befolyásoljuk, arra kerestük a választ, hogy miként tudunk a termelési költségeken változtatni. Szerencsés volt ez az időszak, mert ekkor lépett színre a legfejlettebb dán genetikai, s ez a genetikai elérhetővé vált Magyarországon is. Mi ezt alaposan tanulmányoztuk Dániában, Hollandiában, mert számunkra hihetetlen volt, hogy az új genetikával milyen eredményeket tud produkálni a sertés.

Vajon működik-e a dániaihoz hasonló színvonalon ez a genetikai Magyarországon is? – ez volt a fő kérdés, amiről az ügyvezető a következőket mondta.

– Annyival voltunk szerencsésebb helyzetben másoknál, hogy már működött hazánkban egy ilyen telep a Bonafarm cégcsoportnál, illetve egy dán tulajdonú telep, a Dán Farm Kft. is. Korábban is jó híreik voltak szakmai körökben, gyűjtöttünk információkat róluk, majd elmentünk és megnéztük őket. Láttuk, hogy a genetikának a fiasztatásban dől el a sorsa. Kiderült, hogy egy kocára számolva fialásonként a 16 alatti élő malacszám kevés. (Vessük csak össze a nálunk korábban átlagos 9-11 malaccal!) A nagy alomszámból adódóan a dajkásítás a technológia alfája és ómegája. Ezt a technológiát meg kellett tanulni, ezért a dolgozóinkat elküldtük az egyik telepre, hogy nap, mint nap részt vegyenek a munkában a termékenyítéstől a válogatáson keresztül a fiasztatásig. 2016 tavaszán hoztuk be Dániából az első 1300 kocasüldőt. Ezek termékenyítésével indult a munka. A múlt évben már teljes kapacitással üzemelt a megújult telep. Most 1000 kocát tartunk, nem is akarunk nagyobb telepet, mert a fajlagos eredmények, az állattartási és állategészségügyi státusz megtartása, illetve a férőhely követelmények miatt nem tudunk több állatot elhelyezni. Nincs olyan zsúfoltság, mint korábban, a kocaállomány esetében. Arra a területre, ahova korábban 25 állatot telepítettünk, most csak átlag 12-öt. Ez – állategészségügyi okok miatt is – nagyobb jövedelmet hoz, mintha több hízót nevelnénk, ha például 30 -kal több hízót állítanánk elő, több lenne az árbevételünk, ám nem lenne több a nyereségünk. Hízó alapanyagot előállító telep vagyunk, de magunk is bérhizlalunk, ami azt jelenti, hogy a süldőnevelés végén 25-30 kg között értékesítjük az állatokat, közben mi is veszünk át hízó alapanyagot. Ezzel, a Bonafarm által működtetett integrációval végeredményben jövedelmezőek vagyunk a tenyésztésben, de a hizlalásban is. A vállalkozás következetesen eredményes, ezt látják a banki oldalról is, ezért a korábbihoz képest sokkal nagyobb a hitelezői hajlandóság. A bizalom nem csak a bank részéről, hanem a beszállítók részéről és az összes partner részéről alapjaiban megváltozott. Az élet utólag így igazolta döntésünk helyességét.

Hogyan tudtak átállni az emberek egy új technológiára?

– Amikor felszámoltuk a korábbi telepet, kénytelenek voltunk az emberek egy részét elküldeni. Aki tudott, nyugdíjba ment, de ha valaki máshol akart elhelyezkedni, segítettük a munkahelyváltásban. Senkit nem hagyunk úgy a sorsára, hogy valamilyen módon ne gondoskodtunk volna róla. Segítette a helyzetünket, hogy akik nálunk dolgoztak, ezután is dolgozni akarnak és nem segélyből élni. Akik itt maradtak, először kételkedtek, hogy valaha is újra indul a telep. Gondoljunk bele, amikor látták, hogy egy ekkora telepet kiürítenek, akkor joggal voltak kétségeik, de amikor elkezdődött a karbantartás, a telepfelújítás és állategészségügyi változtatások történnék, érzékelték, hogy várható a folytatás. Innentől nagyon kíváncsian várták, hogy milyen lesz az új telep. Csodálkoztak, ha 22 malacot fialt a koca, ilyet még nem láttak. Örömmel kezdték újra a munkát, könnyen átvették az új munkastílust, mondhatom, szívesen dolgoznak a vállalkozásban. Most 30 alkalmazott látja el a teendőket, ez közel 30 család megélhetését jelenti. Ahhoz, hogy versenyképesek maradhassunk a munkaerő piacon, nekünk is béreket kell emelni. Erre jó alapot ad a most befejezett hatékonyságot növelő technológiaváltás.

A tervekről szólva a következőket mondta Németh Sándor.

– Nem tervezzük a telep bővítését. Egyik célunk a genetikai szinten tartása, a másik a genetikában rejlő lehetőségek még jobb kihasználása. Szeretnénk mindent kihozni, ami ebben a genetikában van. A technológia avultságait folyamatosan javítjuk: egyedi pályázatokkal tervezzük felújítani a batterszárakat, s egyéb technológiai egységeket, tovább akarjuk fejleszteni a digitális elemző rendszerünket, hiszen ma már minden adatunk számítógépen van, igyekszünk beépíteni a professzionális gazdálkodás elemeit, amihez most szerezzük be Dániából azokat a szoftvereket, amelyekkel már az összes adatot fel tudjuk dolgozni.

„A gazdasági feltételeket az OTP Bank által nyújtott reorganizációs hitel teremtette meg az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány közreműködésével.”
Németh Sándor

6

Az egységes kérelmek előlegeinek kifizetése

Ebben az évben - közel 5 millió hektár mezőgazdasági területhez kapcsolódva - mintegy 172 ezer egységes támogatási kérelem érkezett be. Az elmúlt évek gyakorlatához hasonlóan 2018. október 16-án megkezdődött a 2018. évi egységes kérelmekben szereplő közvetlen támogatási jogcímek előlegének kifizetése. A Magyar Államkincstár az adminisztratív és helyszíni ellenőrzéseket követően, illetve a kérelmeket érintő kockázatkezelési gyakorlat eredményei alapján folyósítja az előleget a problémamentes kérelmek esetében.

Az Európai Központi Bank által közreadott, 2018. szeptember 28-i hivatalos árfolyam (324,37 forint/euró) alapján kerültek meghatározásra a 2018. évi egységes kérelmekhez kapcsolódó támogatási összegek. Az a fő cél, hogy minél több termelő részesülhessen a közvetlen támogatások előrehozott kifizetésben, és minél több jogcím esetében induljon el a támogatás folyósítása. A 2018. évi kérelmek után fizethető - zöldítés nélküli - alaptámogatás (SAPS) előzetesen számított összege közel 48 ezer forint/hektár. A jogosult és hibátlan igénylést benyújtó gazdálkodók ennek kb. 50 százalékát kaphatják meg előlegként. A zöldítési jogcím esetében - az Európai Bizottság döntése következtében - a jogosultság ellenőrzésének szabályrendszere bonyolultabbá vált. Ez nagyobb adminisztratív terhet jelent a gazdák számára. Annak érdekében, hogy a gazdálkodók zökkenőmentesen meg tudjanak felelni a vonatkozó előírásoknak, és esetleg később ne kelljen visszafizetniük a már megkapott támogatást, hosszabb hazai ellenőrzési folyamatra van szükség. Ez utóbbi függvényében indulhatnak majd meg a zöldítési kifizetések.

A különféle ágazati támogatások közül a termeléshez kötött anyajuh és tejhasznú tehéntámogatás esetében, illetve a fiatal mezőgazdasági termelőket és a kistermelőket érintő célzott jogcím esetében is megindult az előleg kifizetése. A gyümölcsstermesztőket érintő ideai kedvezőtlen piaci helyzetre való tekintettel a Magyar Államkincstár arra törekszik, hogy a termeléshez kötött támogatások esetében a gyümölcsstermesztéshez kapcsolódva is rövidesen sor kerülhessen előrehozott kifizetésre.

Az előlegfizetésre legkésőbb 2018. november végéig van lehetőség. A támogatási főszabály szerint, a 2018. évi egységes kérelmek után járó támogatásokat 2019. első félévének végéig kell a Magyar Államkincstárnak megítélnie és kifizetnie.

A közvetlen támogatásokon túl megkezdődött az átmeneti nemzeti támogatások (ÁNT) közül a tej, a hízott bika, a szarvasmarha extenzifikációs, valamint a termeléshez kötött anyajuh jogcímek kifizetése is. Az ideai kedvezőtlen időjárás okozta gyenge termésemből fakadó veszteségek enyhítésére a dohánytermesztők számára a 2019. évi történelmi bázis alapján számított támogatás egy része ez év végéig, előrehozva kerül kifizetésre.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, östermelő számára nyújt készfizető kezességet, melyet az alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- Hitelképesség növelése
- Hitelhez jutási feltételek javítása
- Pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Garancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: maximum 80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46,
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: konzultacio@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

Az állatbetegségek kezelésének támogatása

Az agrártárca másfél milliárd forinttal megemelte az állatbetegségek kezelésére, felszámolására, figyelemmel kísérésére fordítható támogatási keretet. Így a 2018. évben rendelkezésre álló összes támogatási forrás 12 milliárd forintot tesz ki. Ebből 2,5 milliárd forint jut a baromfiágazatban, 1,5 milliárd forint a vemhes üszők esetében, illetve 8 milliárd forint a többi állattenyésztési ágazatban felmerülő állat-egészségügyi, gyógykezelési és immunizálási feladatok finanszírozására. A támogatási kérelemmel érintett állategészségügyi szolgáltatásra vonatkozó számlákat a baromfiifélékre, az egyéb állatfajokra és a vemhes üszőre vonatkozóan külön kell kiállítani, és az azokra vonatkozó támogatási kérelmeket külön kell benyújtani.

Alapítványi kezesség segíti az élelmiszer-feldolgozási fejlesztéseket

A mezőgazdasághoz szorosan kapcsolódó élelmiszer-feldolgozóipar kulcsszerepet játszik a mezőgazdasági kapacitások stabilizálásában, illetve az agrárágazat egészében rejli lehetőségek kihasználásában: például a több hozzáadott érték előállításában, a magasabb foglalkoztatás és jövedelemtermelés elérésében, a verseny- és exportképesség javításában.

Napjainkban a hazai élelmiszer-feldolgozási fejlesztések előmozdítására több százmilliárd forintos támogatási forrás áll rendelkezésre a Vidékfejlesztési Programban (VP), illetve a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programban (GINOP). Az azokhoz kapcsolódó fejlesztések megvalósítása ez évtől, de főleg 2019-től kezdődően vesz nagyobb lendületet.

Az élelmiszer-feldolgozó ipari fejlesztések finanszírozását segítheti, megalapozhatja, gyorsabbá teheti az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kedvezményes intézményi kezességvállalása, amely a VP keretében megvalósuló beruházások finanszírozásakor is igénybe vehető. Az AVHGA kezessége eddig 1500 nyertes pályázót juttatott hitelhez vagy bankgaranciához a VP több mint 8000 támogatott beruházásából.

A VP-ben több tízmilliárd forintos beruházási támogatási forrás sorsa még nem dőlt el. Több kiírás még nem zárult le, illetve új pályázati lehetőségek is nyílnak. Napjainkban is nyitott a mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztését (az öntözésfejlesztést) segítő pályázati konstrukció, akárcsak a mezőgazdasági és feldolgozó üzemek energiahatékonyságának javítását célzó támogatási kiírás. Az egyedi szennyvízkezelés megoldására, illetve a különféle erdészeti fejlesztési célokhoz is több hozzáférhető pályázati kiírás kapcsolódik.

Az élelmiszer-feldolgozás és a borászatok támogatásának megpályázására pedig a jövő év elejétől nyílik ismét lehetőség. A pályázni szándékozó vállalkozások projektjeik pénzügyi tervezésénél, illetve a nyertes projektek finanszírozási rendszerének kialakításánál és működtetésénél is számíthatnak a hitelfelvételt megkönnyítő alapítványi kezességvállalásra, a támogatás-előfinanszírozási, beruházási, valamint a fejlesztéshez kapcsolódó forgóeszköz-hitel felvétele esetében is.

Vidékfejlesztési Program - az élelmiszer-feldolgozás és a borászatok támogatása

A Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetésre került a „Mezőgazdasági termékek értéknövelése a feldolgozásban” című pályázati felhívás. A kiírás célja, hogy lehetővé tegye a mezőgazdasági termelők, valamint a mezőgazdasági termelőnek nem minősülő mikro- és kisvállalkozások számára olyan élelmiszer-feldolgozáshoz, illetve borászati tevékenységhez kapcsolódó fejlesztések végrehajtását, amelyek hozzásegítik őket tevékenységük gazdaságos folytatásához.

A konstrukció további célja a pályázók versenyképességének javítása a legkorszerűbb, innovatív technológiák megvalósításával. Azok a pályázatok juthatnak támogatáshoz, amelyek

- a) magasabb hozzáadott értékű termék-előállítás teszik lehetővé;
- b) elősegítik a versenyképesebb vállalati, termelési és termékstruktúra kialakítását;
- c) bővítik a piaci keresletre és/vagy termékpálya együttműködésre alapozott termelői kapacitást és
- d) a vidéki területeken előmozdítják a foglalkoztatás bővítését.

A rendelkezésre álló teljes támogatási összeg 50 milliárd forint. Az egyik támogatási célterület (40 milliárd forintos keretösszeggel) az élelmiszer-feldolgozó üzemek fejlesztése.

Az ez esetben támogatható tevékenységek: a termeléshez kapcsolódó új eszközök, gépek beszerzése, új technológiai rendszerek és kapacitások kialakítása, illetve a feldolgozó tevékenységet szolgáló épületek, építmények kivitelezése. A másik támogatási célterület (10 milliárd forintos támogatási keretösszeggel) a borászati üzemek fejlesztése. Az itt támogatható tevékenységek: a szőlőfeldolgozáshoz, mustkezeléshez, bor-, pezsgő-, illetve habzó bor készítéséhez, kezeléséhez, tárolásához, érleléséhez és kiszéreléséhez kapcsolódó új eszközök, gépek beszerzése, új technológiai rendszerek és kapacitások kialakítása, illetve a borászati tevékenységhez kapcsolódó épületek, építmények kivitelezése. Mindkét célterületen lehetőség van az energiafelhasználás csökkentésére irányuló, valamint megújuló energiaforrást hasznosító fejlesztések támogatására.

A vissza nem térítendő támogatás mértéke mindkét célterület esetében a teljes elszámolható költség legfeljebb 50, a közép-magyarországi régióban legfeljebb 40 százaléka lehet. Az első célterületen egyéni beruházás esetén maximum 500 millió, kollektív beruházás esetén legfeljebb másfél milliárd forint támogatás nyerhető el. A második célterületen egyéni beruházás esetén maximum 200, kollektív beruházás esetén legfeljebb 500 millió forint lehet a támogatás. A pályázatok benyújtására 2019. január 2-ától lesz lehetőség. Első körben a 2019. január 16. hatánapig benyújtott projektek kerülnek együttes elbírálásra.

Az ökológiai gazdálkodás támogatása

A Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetésre került az „Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása” című pályázati felhívás. A támogatási konstrukció főbb elemei az alábbiak.

A környezet megóvása, a termelők és fogyasztók egészségének védelme érdekében a kiírás célja az ökológiai gazdálkodásba vont területek növelésének, valamint az ökológiai gazdálkodás fenntartásának támogatása. Olyan támogatási kérelmek támogathatók, amelyek megfelelnek a fenti célkitűzésnek. Az elnyerhető támogatás feltétele az ökológiai gazdálkodás minősítési előírásainak megfelelő gazdálkodás folytatása legalább a kötelezettségvállalás öt éves időtartama alatt, a szántó-, a gyp-

az ültetvény földhasználati kategóriában, az átállás alatt levő és az átállt területeknél egyaránt.

A rendelkezésre álló teljes (vissza nem térítendő) támogatási összeg 12 milliárd forint. A támogatás öt éven keresztül, évente kerül kifizetésre normatív, területalapú formában. A kifizetések kiszámítása a kötelezettségek teljesítéséből fakadó többletköltség és a kieső jövedelem elve alapján történik. A támogatási összegek az ország teljes területére egységesen kerülnek meghatározásra, függetlenül az esetenként fennálló talajtani, vízgazdálkodási vagy egyéb domborzati és klimatikus különbségektől. A támogatási kérelmek benyújtására 2018. december 1. és december 15. között van lehetőség.

A Vidékfejlesztési Program aktuális pályázati kiírásai

- Kertészet korszerűsítése - ültetvénytelepítés támogatására öntözés kialakításának lehetőségével
- Gyógynövény termesztés
- A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése
- Mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése
- Éghajlatváltozáshoz kapcsolódó és időjárás kockázatok megelőzését szolgáló beruházások támogatása
- Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás
- Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: vízvédelmi és vizes élőhely létrehozása, fejlesztése
- Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: létesítmények kialakítása, fejlesztése
- Borszőlőültetvény telepítés támogatása
- Innovációs operatív csoportok létrehozása és az innovatív projekt megvalósításához szükséges beruházás támogatása
- Együttműködések támogatása a REL és a helyi piacok kialakításáért, fejlesztéséért és promóciójáért
- Termelői csoportok és szervezetek létrehozása
- Védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának ex situ vagy in vitro megőrzése, továbbá a genetikai beszükülést megelőző tanácsadói tevékenységek támogatása
- Erdő-környezetvédelmi kifizetések
- Erdészeti genetikai erőforrások fejlesztése
- A fenntarthatóságot célzó tájgazdálkodás, terület- és tájhasználat váltás együttműködései
- Az erdei ökoszisztémák tértípusmentesen nyújtott közjóléti funkcióinak fejlesztése
- Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások
- Mezőgazdasági- és feldolgozó üzemek energiahatékonyságának javítása
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok megelőzése
- Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései
- Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése
- Erdősítés támogatása
- Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek
- Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása
- Egyedi szennyvízkezelés

GARANCIA